

Nro. 48.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken December 12-ik napján
1806-ik évfolyamban.

B é t s.

Austriai Fő Herceg és *Maylandi* volt Gubernator *Ferdinand*, nyavalyjánakszerentsés orvosoltatása után, most már jobbatkán kezd lenni.

Ezen folyó hónapban ide jött, egy Pr. hadi tiszt azt beszélte, hogy azon tegyver szünésnek tizkelyein, a' melyeket General *Duroc*, Marquis *Luchésini* és General *Zastrow*, Sarlottenburgban a' múlt Novemb. 16-ik napján, köz akarattal meghatároztak, a' Felsőges Prussziai Király *Fridrik Wilhelm* helybe nem hagyta 's meg nem erősítette volna. — Egyeb eránt mostanában semmi újabb hadi történetek nem esiek.

B b b

Magyar Ország.

A' Pesti Kir. Universitásbéli Tisztségeknek esztendőnként esni szokott változtatása a' múlt Nov. 25-ik napján végbe ment. E' szerint Decanusoknak választottak: 1) A' *Theologia Facultásban* T. Nagy Gábor Ur a' *Philosophica* és *Theologica* tudományokban Doctor, a' *Pastoralis Theologia*-nak, és a' Papi ékesen szollásnak rendes és közönséges Professora. — 2) A' *Juridica Facultásban* Kelemen Imre Ur mind a' két rendbéli Törvényeknek Doctora, a' Hazai magános Törvényeknek rendes és közönséges Tanítója és Tekintetes Szala 's Baranya Vármegyéknek hites Tábla Birája. — 3) A' *Medica Facultásban* Eckstein Ferentz Ur, az Orvosi és Seborvosi tudományoknak Doctora, a' *Medicinának* és a' *Practica Chirurgiának* rendes és közönséges Tanítója. — 4) A' *Philosophica Facultásban* Stipsits Aloysius Emmanuel, a' szabad Mesterségeknek és *Philosophiának* Doctora, az *Archeologiának*, és *Numismatikának* közönséges Tanítója, azon Kir. Universitás Bibliotékájának Kustosa, és a' *Göttingai* 's *Jénai Mineralogica* tudós Társasagoknak levelező Tagja. Néhány napokkal annak utánna, u. m. Decemb. elsőnapján azon Universitásbéli *Magnificus Rector*nak választatása is a' szokott czeremoniákkal végbe ment, melyben a' választás Szűts István Kegyes Szerzetbéli Pap Urra, a' szabad Mesterségeknek és *Philosophiának* Doctorára, nem külömben a' *Logicának*, *Metaphysicának* és *Moralis Philosophiának* rendes, és közönséges Tanítójára esett.

Német Ország,

Azon győzedelemnek meg halalása végett, mellyet *Napoleon Fr.* Császár és Olasz Országi

Király vett a' maga ellenségein; Novemb. 23-ik napján, Monachiumnak minden templomaiban közönséges áhétatosság tartatott. Maga a' Bavariai Király is egész udvarával együtt a' Máltai Vitézi Rend templomába ment sz. mise hallgatására, mellynek végződése után számos ágyúcsapások közt *Te Deum Laudamus* tartatott. Az ott lévő egész katonai őrizet, és a' katonai forma ruhás polgárság fegyverben állott. — E' mellett egy Királyi parantsolat küldetett az Országbeli fő kormány szekekhez, mellyben oly rende és tétetődött, hogy minden Bavariai Országhoz tartozó tartományoknak minden vallású Gyülekezeteiben e' folyó December 3-ik napján közönséges áhétatosság tartassék a' Nemtenhatónak azon különös kegyelmességének meghatalására, melly szerint azon Országot a' jelenvaló háborúnak ostoraitól meg mentette, és azért való alázatos esedezést, hogy a' seregeknek ura, mennél előbb adjon Európának közönséges és állandó békességet. Ezen Kir. parantsolathoz képest leg elsőben is a' Monachiumi' Evangélikai Ekklesiának Prédikátora és Széniora *Degmair* ur tartott Decemb. 3-ik napján a' Sz. Anna fő templomában illy közönséges buzgoságot, és egyszem mind egy igéu derék prédikatiót a' 91-ik *Salmának* 1-ső és 2-ik verseiről.

A' mult Novemb. 15-ik napján Hamburgba menvén a' Wejmári herczeg I *Sándor* Orosz Császár soga délben az ott lévő Francia ministernél *Bourienne* Urnál ebédelt, este vele együtt ment a' teatumba. Onnan Novemb. 8-ikán Berlinbe a' Fr. Császár tiszteletére utazott, és a' mint írják, igen nyájassan fogadta ötet ez a' Fr. nagy héros, a' mely környüállásokból azt hozzák ki, hogy ő nemcsak

meg nem fosztatik ősi örökségeitől, hanem hogy nagy meg öregbitéssel fogja azokat vissza nyerni. — Onnan fontos dolgokra nézve Pétersburgban utazik.

A' Brunsvigiai herczegségre hatodfél millió liver vetetett hadi adó gyanánt, e' mellett két Fr. lovas regiment alá való ló szedettetik ott fel. Minden azon tartományban talált Anglus portéka és birtokok confiscáltattak, sőt magok az ott tartozkodott Anglus kereskedők is le árestáltattak.

Hamburgban *Novemb* 25 ik napján következő foglalatú decretum tétetett közönséggé a' Fr. Császár nevében és parantsolatjából: „Mivel a' minden pallérezott nemzetektől bé vétetődött nemzeti törvényeket Anglia Ország [meg] veti; mivel még azokat a' magános személyeket is, a' kik a' katonák közzé nem tartoznak hadi fogságra viszi; mivel a' magánosoknak jószágait is confiscáltattya; mivel még olly helyeket is zárva tart, mellyeknek semmi erősségeik nintsenek, vagy olyanok természetek szerént sem lehetnek; Francia Ország is kéntelen a' Britanniai szigetekkel, az Angliai jobbágyokkal, azoknak minden rendbéli vagyonaikkal, olyakkal tudnillik, a' mellyek azokban a' tartományokban, városokban, 's kikötőhelyeben találtnak, a' mellyeket a' Francia ármádiák el foglalták, vagy ennekutánna is el foglalnak, azokkal a' hajókkal, mellyek a' Britanniai helyekből vagy Coloniákból jövén azon szigetekbe bé eveznek, vagy azokból a' Britanniai ki kötőhelyekbe menni igyekeznek, épen úgy bánni, 's azok eránt olly intézeteket tenni, mint a' millyeneket Anglia a' maga tengeritörvénytételében rendelt vala.“

„*Napoleon* Császár, és Király Eő Felsége ezek-

nek 'mivesélekre nem tsupán Francia ország hasznára nézve indittatik, hanem egyszersmind Angliának azon gyakorlott erőszakoskodásainak is háttart szabni akar, mellyekkel világossan oda tételoz, hogy a' nemzetek közt való egyességet félbeszakassza, és a' maga industriáját, kereskedését a' Continensnek avagy száraz Országok kereskedéseknek és fábrikáiknak romladékjaira épithesse; melyből a' következik, hogy minden, a' ki a' száraz földön Anglus portékákkal kereskedik, Angliának feltételeit gyámolítja, és vele egyet érteni, vagy czimborázni láttatik. Arra való nézve, minden Hamburgban, Brémában, Lübeckben, 's egyéb kereskedő városokban 's kikötő helyekben található Angliai árrá portékák, és minden azon tartományokban és városokban tartozkodó Anglusok, a' hol most a' Francia hadi nép vagyon, hadifogságra vitetnek, minden Anglus Orzági jobbágyokhoz tartozó ingó 's ingatlan jóságok confiscáltak, semmi Angliából jövő hajók azon kikötő helyekbe bé nem bortsáttatnak, semmi Anglus kurir és leveles bórzsák és zatskó által nem bortsáttatik. — A' mint a' Hamburgi magános tudósítások tartják, már mind ott, mind Alsó Német ország egyéb városiban sok Anglusok áristomba vitettek.

A' Frantzia Császárné *Jozefina*, 's ennek leánya a' Hollandiai Királyné Moguncziából Mannheimba, 's onnan Berliibe fognak utazni. A' Bádeni örökös herczeg asszony *Stefanie* is uti társok leszen, a' ki Berlinben lévő kedves férjét szándékozik meg látogatni. Mivel ez az örökös herczeg a' Jénai ütközetben jelenvolt, és a' Fr Császárt mindenütt követi, azon tekintetből a' Bádeni uralkodó nagy herczeg ötet Gyalogság Generalissává tette.

A' 26-ik Novemberi Frankfurti tudósításokhoz képest, a' *Kasszeli* várban 4 millio tallért, a' *Weissenstein*ben ugyan annyit találtak a' Francziák. E' mellett a' *Sababergi* kastélyban azokat az ezüst és arany rudakat és egyéb betses jószágokat is ki keresték, melyeket a' *Hassziai* kormányzék a' nagy sietség és félelem miatt bátorságosabb helyekre nem küldhetett.

Prussziai Birodalom

Még most is *Berlin*ben van a' Fr. Császár, és sok orákat tölt el a' Kabinetben. E' mellett egyéb fontos foglalatossági közt az oda való szegénységnek szük állapotjára is igen figyelmez. *Novemb.* 18-ik napján azokról az eszközökről is tudósítani kívánt, a' mellyekkel az oda való jó tétélekre ügyelő *Commissió* a' szükölkdő lakosok fel segéllésekben élni szokott, 's meg parantsolta, hogy az oda való számos szegényeknek sorsokat a' jelenvaló szoros környülállások közt a' lehetőségig könnyebíteni igyekezzenek. Ennek eszközöltetésére az azon *Kir.* városra vetetett hadi adónak felét el is engedte *Napoleon* Császár.

A' fegyverszünésnek *Novemb.* 16-ik napján lett meg katároztatása után, *Marquis Luchisini* és *General Zastrow* társaságokban *Fr. General Duro* *Königsberg*be utazott olly féltétellel, hogy a' még el nem igazitatott békesség pontyait magával a' *Fels. Prussziai Királlyal* el végezze. Ennek a' *Generális*nak onnan való vissza térésére sziv szakdva várakoznak a' *Berlini* lakosok, hogy a' jelenvaló háborúnak súlyos terhe alól felszabadulhassanak.

A' *Prussziai Kir.* szolgálatban lévőkre nézv

következendő hét tikkelyből álló végzést adatott ki Novemb. 13-ikán *Napoleon* Császár: 1) Minden Prussziai külömbkülömbféle közönséges hivataloknál lévő, és a' magok helyeken maradt személyeknek rangjok és fizetések jegyeztessenek fel. — 2) Ezeknek a' hivatalbéli személyeknek most is olly fizetések járjon, és azon idő pontjában fizetessen ki, mint ennekelőtte. 3) Azok helyett, a' kik a' jelenvaló végzés idején hivataljokat el hagyván másuva költöztek, mások léteődjenek. 4) Ezek a' hivatalbéli személyek, továbbá is folytassák tiszti kötelességeket, és azon esküvéssel kötelezzék arra magokat, a' mellyel a' fellyebb való rangú Status tiszték, és a' tartományokbéli Kamaráknak tagjai magokat kötelezték. — 5) A' hadi és polgári penzióban lévő személyeknek jelenvaló állapotjok vizsgáltsassék meg. 6) Ezeknek hátra lévő penziójok azon naptól fogva, a' mellyenn azokat a' Prussziai Kormányshék fizetni meg szünt, egészen fizetettessék ki mind most, mind ennekutánna mindenkor. — 7) A' jelenvaló Cs. Kir. Decretumnak végre hajtása a' mi hadi Ministerünkre, egyszersmind a' nagy Armádia Generál Majorjára, és Generál Intendensére bizattatik. *Napoleon*. — A' Császár parantsolatjára, *H. B. Maret* Minister és *Status Titoknok*.

Berlin városa mellett és azon által még most is sok Francia hadi sereg takarodik az Oderaí Frankfurt felé, 'sonnan Lengyel Ország felé. Nov. 21-ikén, a' Marsal *Soult* corpusa, és azok a' seregek mentek ott által, a' mellyek *Küstrint Stettint*, és *Lübecket* meg hódoltatták. A' Bergi nagy herczeg is (Marsal Murat) *Pozenbe* utazott, Marsal *Davoust* innen már tovább ment.

A' 2 ik Decembéri Erlangi tudósításokból azt olvassuk, hogy a' Fr. Császár parantsolatjához képest minden meghódoltatott tartományokban elvételik a' lakosoktól a' fegyver. Az Erlangi lakosok már mind által adták. Ez a' parantsolat még a' Beyreuthi tartományra is ki terjesztetett. — Generál *Elle* a' Magdeburgi herczegségnek és városnak Gubernátorává tételődött.

Beyreuthból Nov 29-ikén. A' Plassenburgi várbán volt 700 főből álló Pr. katona őrizet onnan ki menvén, helyette Baváriai hadi nép foglalta azt el. A' vár fel adása előtt néhány nappal a' várbeli Commendáns *Uttenhofen* Obristkapitánát a' várat ostromló Baváriai hadi nép vezérének szép gyümölsöt és kegyeret küldött ajándékba, annak jeleül, hogy ő azok nélkül épen nem szükölködik. Azon emberségnek visszazonozása végett a' Bavaria sereg Commendánsa dobányt küldött a' várbeli Commendánsnak ajándékba, jól tudván, hogy náki arra szüksége legyen.

Berlin várossának mostani Commendánsa Generál *Hulin* Novemb. 8 ik napján, következő paparantsolatot küldött az ott fekvő számos Fr. hadi néphez. „Naponként egymond, mind több több panasz tételődik az ellen, hogy a' Fr. katonaság, és az ármádiánál hivatait viselő személyek fenyegetőzéseikkel, sőt verésekkel is többet kívánnak gazdáiktól mint sem ezek adhatnának. Ezen emcibertelen magok viseletek által alkalmatosságot szolgáltatnak arra, hogy már is szükségét látnak a' lakosok, 's attól lehet félni, hogy az itt lévő truppoknak tápláltatásokra szükséges eszközök is egészen meg fognak.”

„Ezeknek a, vissza éléseknek el távosztatások-

ra, és némelly katonák 's tábori hivatalt viselők igasságtalan kívánságoknak szorossabb határok közzé való szorittatásokra nézve, ennél fogva azt parantsollya a' Generál Commendáns, hogy minden polgároknál kvártélyozó katona, és ármádiához tartozó személy köteles azon eledellel meg elegendni, a' mellyet gazdája, állapotja és tehetsége képest néki adhat, 's tölle semminémű szin alatt többet nem kívánhat. — Minden, a' ki ezen parantsolattal ellenkezőképen mivel, keményen meg fog büntettetni. — E' mellett az itt őrizeten lévő seregeknek Előjárói, a' jelenvaló parantsolatot, három egymás után következő napokon, azok előtt el olvastatni, és arra is szorossan vigyázni kötelesek, hogy a' kaszárnyákban kvártélyozó katonaság közzül senki polgároktól eleséget ne kívánnyon, mellyel bővölködnek a' magazinumok; e' mellett azokat, a' kik a' magazinumbeli eleséget vagy eladják, vagy megveszik, árestáltassák le, és a' törvény szerént büntetessék meg. A' patrollirozoknak vezérjeik, a' strázsákon állók, a' város adjutánsai, és a' policiabéli tiszték ezen parantsolatnak szorossan való tellyesítettésére vigyázni kötelesek. — *Költ Berlinben, Novemb. 8-ik napján, P. Hülin, Generál, és a' Frantzia Csász. testörző granatiros seregnek Commendánsa.*

Hadi Történetek.

A' Párisi Monitörben közönségesekké tétetett Bülletinoknak, avagy hadi Tudósításoknak folytatása.

25. ik Bülletin Berlinben Novemb. 2 ik napján. Osztályos Generális *Beaumont* ma 50 ellenségtől nyert zászlót adott által a' Császárnak, azokkal

a' vezérlése alatt lévő Dragonyosokkal, a' kik azokat kezekben vitték, a' városon keresztül lovaglott, a' Jénai ütközetől fogva nyert ellenséges zászlóknak száma most már 200-ra megyen. — Marsal Davoust Küstrint körül vévén fel kérette, és capitulatio mellett el is foglalta, a' hol 4000 fegyveres ember esett hadi fogságra. A' tisztek katona parolájokra haza bocsátattak, az a' ill tisztek és köz emberek Frantzia Országba fognak vitettetni. A' bastyákon 90 ágyút és sok magazinumot találtak a' győzedelmesek; ezen erősségnek el nyérése által minden Odera mellett fekvő váraknak uraivá lettek. Minekutánna a' Bergi nagy Herczeg Friedlandi fő hadi szállásán a' szükséges intézeteket meg tette volna, a' *Bila* Generális vezérlése alatt vólt Pr. tsapatnak (Colonnének) meg tamadtatását *Becker* Cezzerálisunkra bizta, a' ki a' Generál *Boussart* dragonyos brigadájával az Anklámi térségen a' reá bízott dolgot véghez is vitte szerentséssen, és azon városba az ellenséggel együtt menvén bé, azt capitulatióra kényszerítette. Ott is 4000 ellenség esett hadi fogságra, a' tisztek katona parolájokra haza bocsátattak, a' köz emberek Frantzia Országba küldettetnek. Ezek közt a' hadi fogságba estek közt vólt a' Király huszár regimentje, melly a' hét esztendői háború után, vitéz maga viseléséért néhai II. Katalin Orosz Császárnétól tigris bőröket nyert ajándékba.

Novemb. 1-ő napjának estéjén Demninben vólt a' Nagy Hertzeg fő hadi szállása. Gen. *Blücher* és a' Weimári herczeg látván, hogy a' Stettinbe vivő út el zárattatott vólna, úgy tettetvén, mint ha az Albis f. vízhez vissza térni akarnának, bal kézre fordúltak; de Marsal *Soult* ezen mozduláso-

kal előre el látta, és úgy lehet gondolni, hogy azon két ellenséges hadi sereg is fogságba esik. Patrolírozó seregeink Lengyelországba már bementek. — Fr. Hercegeg *Jeromos* a' vezérlése alá adatott Bajoriai és Württembergi katonasággal Sziléziába marsirozik — Gen. *Clarke* Berlinnek és Prussziának Gubernatorává tétetett a' Császártól. — A' Hollandiai Király Hannoverába, Marsal *Mortier* Kasszelbe marsiroznak.

26-ik *Bulletin*, Berlinben Novemb. 3-dik napján. A' Generál *Blücher*, és a' Wejmári Hercegeg colonnéjokok (tsapatjoknak) fogságba lett esésekről még semmi tudósítást nem vettünk. Ezek, és a' mi hadi seregeink illy állapotban vannak. Generál *Blücher* maga Colonnéjával *Stettin* felé fordult; de halván azon városnak seregeink által lett el foglaltatását, és azt is, hogy mi két napi marsal elébb vagyunk nállánál, Granséeből új *Strélitze* vonta magát vissza, de ott se mulatott, hanem *Octob.* 31-iken *Rostok* felé vette az útját, oly feltétellel, hogy ott hajókra szállván a' hadi fogságtól magát, és a' vezérlése alatt lévő hadi népet meg szabadithassa. — Még azon napon, hanem 6 órával az ő *Stréliczből* való el menetele után Generál *Savary* 600 lovasokkal oda érkezett, és a' Pr. Királyné testvéret, a' ki a' Pr. szolgálatban Generális, fogságra ejtette. — Novemb. 1-ső napján a' Bergi Nagy Hercegeg *Demminben* volt, a' honnan *Rostokba* menni, a' *Blücher* Generált a' tengertől el rekeszteni igyekezett. A' Pontecorvoi hercegeg (Marsal *Bernadotte*) Generál *Blüchert* megkerülte. — A' Wejmári hercegeg Colonneje *October* 28-ikán *Új-Strélitze* marsirozott; de tudósítást yévén arról, hogy a' *Stettinbe* vivő út el záratott

vólta, és mivel már a' Fr. forposztokra bukkant, *Wittstokba* vissza marsirozott. — Octob. 30 dikán Marsal *Soult* huszárjaitól ezt meg halván, mingyárt *Wertenhauseben* ment, és azon ellenséges sereget harmad nap múlva el érte. — A' Generál *Blücher* colonnéja 7 gyalog batallionból, 1500 lovasokból, 's 30 ágyúból áll, de minden bagazsiáját, tábori szekereit, munitióit el vesztette. — A' Wejmári Herceg vezérlése alatt 12 batallion gyalogság, 's 35 eskadron lovasság van, de semmi munitiója nincsen. Hogyha ez a' két colonné el fogattatik, Prussziának igen kevés hadi népe marad. — Pr. Minister Gr. *Schulenburg* Strelitzbe utazván magának a' Berlinbe való mehetésre passus levelet kért, 's Generál Savárihoz így szóllott: „A' Prusz. Monarchiának egész hadi erejét 8 órával ennekölte magam előtt el marsirozni láttam, ma vagy hónap ezt is el fogják a' győzedelmes Frantziák

A' Báváriai osztály sereg Generál *Deroy* vezérlése alatt, és a' Würtenbergi Colonne Nov. 1 ső napján ki indúltak, 's az Odera mellé marsiroznak. Mind a' kettő a' herceg *Jeromos* vezérlésére bízott. Mindjárt Berlinbe való bé jövetelünk után Gen. *Dürosnél* egy osztály lovassággal az Odera folyó viz mellé küldetett mind azoknak el foglaltatásokra, a' mik Berlinből és egyébűnne a' Canalison az Odera folyó vizre küldettettek. — Brigade Generál *Macon*, a' kit Lipsia városának Commendansává tett a' Császár, ott odhasztó hideglelésben meg halálozott. Ő vitéz katona, és emberséges ember vólt.

27. *Bulletin*, Berlinben Nov. 6-ik napján. Stettinben, az Odera mellett való portékás magazinumban sok Angliai portékát, 500 ágyút, és sok elesé-

get találtak vitéz seregeink. — A' Pontecorvoi herczeg Nov. 1 ső napján, *Jabel* mellett meg támadta az ellenséges avantgardat (előjáró sereget), a' tsata egynéhány óráig tartott, sokszor zürzavarba eset az ellenséges sereg, és ha az ott lévő tavak, és a' Meklenburgi rossz utak engedtek volna, az még akkor fogságba esett volna. Mivel Marsal *Soult*, Nov. 2 ik napján *Plawebe* ment, az ellenség az Odera f. vizhez való meneteléről le mondott, minden nap más plánumja van; az Oderához vivő utat bé zárattatva találván, magát a' Svéciai Pomerániába akarta vonni, ott a' szerentse neki nem szolgálván az Albis vize felé vissza tért, de mivel ott is eleibe ment Marsal *Soult*, most más a' tenger felé szándékozik, naponként hol egy, hol több batalliont és eskadront fognak el vitéz seregeink, sem munitiószekerek, sem bagazsiájok nintsen. — BCU Cluj / Central University Library Cluj

Marsal *Lannes* Stettinben, Marsal *Davoust* az Oderai Frankfuriban, herczeg *Jeromos* Sziléziában vannak. — A' Wejmári herczeg a' vezérséget le tette 's haza ment, egy esmérelen Generál követte őtet a' vezérlésben. — Ma a' Gen. *Beaumont* dragonyos osztály seregét a' Kir. vár piatzán a' Császár meg mustrálta, sok tisztet felsőbb grádsra emelt. Minden lóvatlan lovasok Poizdamba mentek azoknak a' lovaknak általvetetésekre, a' mellyeket az ellenségtől nyertünk. — Azok a' 2000 gyalog dragonyosok, a' kik ide gyalog követték az ármadiát, mind lovat kaptak. — A' Spandani várnak fel fegyverkeztetésében, és a' Wittenbergi, Erfurti, Küstrini és Stettini erősségeknek helyre állításában szorgalmatosan foglalatoskodnak. Marsal *Murtier* Octob. 31 ik napján Kasszelbe bé

marsirozott. — A' Hessian-Kasszei Vál. Fejedelelem, és Prusszus Feldmarsal, a' fia hasonlóképen Prusszus Generális onnan el mentek. Az elsőbb a' Marsal *Mortier* hozza küldött jegyzésére adott válaszában magát akként jelentette ki, hogy ő kész leszen a' maga hadi népet a' Francia Császár ellensége ellen vezérelni, mellyre a' Marsal nékie akként válaszolt, hogy ő neki az eránt semmi parantsolatja nintsön. A' Napoleón Császár parantsolatjára a' Hanau és Marburgi várak le fognak routattatni, azoknak minden magazinumjai és fegyveres tárai Moguntziába vitettetni, minden Hessian hadi seregek meg fognak fegyvereiktől fosztattatni, és a' Hessian Kasszei tizeerek mindenütt le fognak vétettetni. Meg mutatja a' következő idő, hogy a' Tuilléri Kabinetumot nem a' telhetetlen dltösség kivanása, nem Birodalmának öregbitése, hanem a' már régitől fogva tartó ellenségeskedésnek végződése, és az Európai békeségnek helyre állítása birták ezen köz hasznú intézeteknek tételekre.

Olasz Ország.

IV. Ferdinánd Király mellett az Anglusokkal fegyvert fogott Napoly Országi Insurgenseknek legnevezetesebb vezérjek (kinek valóságos nevét, élete folytatását, tetteit, 's el fogattatásának környülállásait a' 45-ik szám alatt költ Magyar Kurir' 704-ik lapján rövideden elő adtuk) a' Birák eleibe idéztetvén, 's előtte a' vádoló pontok el olvastatván, arra engedelmert nyert, hogy maga védelmezésére magának Prókátort választhasson. Választott is egy elmés és maga mestersegét jól értő ferfiút, a' ki az ő mentségére hosszas és gyökeres beszédet tartott ugyan a' birák előtt, de ezek

avval meg nem elégedvén ötet halálra szententziáztak, és még azon a napon, t. i. Novemb. 11-dikén dél után 2 órakor számos Lazaróniának szemek lattára a város leg több piatzán fel akasztatták. —

Az ő halálának hírt a több insurgens vezérek meg halván, vagy szélyvel mentek, vagy a Fr. vezérek alá vetették magokat. — Nevezetessen *Piccioli* híres insurgens vezér *Partonneaux* (olvasd *Partonne*) Fr. Generálisnak küldött levelében magát arra kötelezte, hogy ő előbbi élete módját meg változtattya, és hiv jobbágya leszen a Nápolyi új Királynak. Kinek, és 300 tzimborás társainak által vétetésekre a nevezett Fr. Generál egy Obristtájtinántot küldvén őket *Sulmano*ba vitette. Utjában mindent, a kit előütől talált, a tsendes éleire, 's a Felsőség eránt való hivsége és engedelmességre intett. Mások is követvén az ő példáját most már mind a két Kalabrlában vissza állott a tsendesség, mellynek eszközöltetését egyedül a *Partonneaux* Generális jó intézet tételinek köszönik a lakosok. — Igy szólnak e tárgyról az Olasz Országi, 's ezek után a Bambergi és Augsburgi Zsurnalisták. Ennekfelette arról is emlékeznek, hogy a Nápolyi mostani Király közönséges pardont igirt azoknak, a kik fegyvereket le tévén tsendessen élnek ennekutánna, és sem nyilván sem titkon nem részesülnek a fél támadásban.

A Nápolyi botanicus, vagy füves keriben egy olly mesterséges alkotmány állitatott fel, melly által akármelly magosságra fel lehet a vizet tolni. Ennek találója a Párisi híres Montgolfier, és a melly *Belier hydraulique* nevezet alatt igen el híresedett Fr. Országban.

Tudományt tárgyzó Tudósítás.

Paczkó Ferencz József, Cs. és Kir. Priv. Posônyî Könyvnyomtatónál most leg újabban találtatnak t

Innepi és Böjti Egyházi Beszédek, mellyeket Németböl Hazánk nyelvére fordított, élő nyelvel hirdetett, most közre botsátott P. *Innocentius Török*, Szerafikus Sz. Ferencz rendén lévő Magyar Országî B. Asszony Provinciájának tagja. Első esztendő; 2 for.

Vasárnapokra készítettett egyházi beszédek, mellyeket Németböl Hazánk nyelvére fordított, élő nyelvel hirdetett, most közre botsátott P. *Innocentius Török*, Szerafikus Sz. Ferencz Rendén lévő Magyar Országî B. Asszony Provinciájának tagja. Első esztendő, első és második Rész, 3 for.

A' második esztendőbéli Járat most van a' sajtó alatt.

Liber Latinus, quem in usum puerorum latine discentium primus conscripsit Antonius Fridericus Büsching, nunc vero locis plurimis auctum et studiis primae adolescentiae conformatum edidit *Paulus Losy Császári Philos. Doctor, Venerab. Consistorii Superintendentialis H. C. Addictorum Cis-Danubiani Assessor. Gymnasii Reformatorum Ketskemétiensis Rector et Professor*, 40 kr.

A' Deák Vers szerzésnek esméreti és Régulai 15 kr.

Jobbitások.

A' 47-ik szám alatt költ Kurirnak 353-ik lapján a' 3-ik sor elein Nov. helyett Octobert, a' 754-ik lapon a' 13-ik sorban 3 helyett 30-at kell olvasni.

D. D. S.